

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

**1 OCAK-30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZET FİNANSAL TABLOLAR**

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ARA DÖNEM FİNANSAL DURUM TABLOSU	1 - 2
ARA DÖNEM KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ARA DÖNEM ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU.....	4 - 5
ARA DÖNEM NAKİT AKIŞ TABLOSU	6
ARA DÖNEM ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN SEÇİLMİŞ AÇIKLAYICI NOTLAR.....	7 - 55
NOT 1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7
NOT 2 ARA DÖNEM ÖZET FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	7-17
NOT 3 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	17
NOT 4 FİNANSAL BORÇLAR.....	18-20
NOT 5 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	21
NOT 6 STOKLAR.....	22
NOT 7 MADDİ DURAN VARLIKLAR	23-24
NOT 8 KULLANIM HAKKI VARLIĞI.....	24
NOT 9 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	25-26
NOT 10 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	26
NOT 11 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	27
NOT 12 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	27-31
NOT 13 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	32
NOT 14 ÖZKAYNAKLAR	32-34
NOT 15 SATIŞ GELİRLERİ VE SATIŞLARIN MALİYETİ.....	35
NOT 16 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER	36
NOT 17 FİNANSMAN GELİRLERİ.....	36
NOT 18 FİNANSMAN GİDERLERİ	36
NOT 19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	37-39
NOT 20 PAY BAŞINA KAZANÇ.....	39-40
NOT 21 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	40-45
NOT 22 FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	45-55
NOT 23 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	55

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		<i>Cari dönem bağımsız denetimden geçmemiş</i>	<i>Geçmiş dönem bağımsız denetimden geçmiş</i>
	Notlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
VARLIKLAR			
DÖNEN VARLIKLAR			
Nakit ve nakit benzerleri	3	616.754.895	412.668.530
Ticari alacaklar:			
- İlişkili taraflar	5,21	153.428.246	150.186.703
- İlişkili olmayan taraflar	5	333.083.503	298.477.736
Stoklar	6	672.388.868	1.084.438.951
Peşin ödenmiş giderler	11	3.417.638	1.083.524
Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar	19	5.709.658	14.440.995
Diğer dönen varlıklar	10	104.291.551	201.223.213
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		1.889.074.359	2.162.519.652
DURAN VARLIKLAR			
Ticari alacaklar:			
- İlişkili olmayan taraflar	5	908.760	59.597
Diğer alacaklar:			
- İlişkili olmayan taraflar		390.367	382.572
Maddi duran varlıklar	7	575.289.679	590.236.861
Kullanım hakkı varlıkları	8	29.142.210	-
Maddi olmayan duran varlıklar	9	290.860.937	268.746.661
Peşin ödenmiş giderler	11	5.223.097	2.545.194
Ertelenmiş vergi varlıkları	19	68.158.942	68.763.051
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		969.973.992	930.733.936
TOPLAM VARLIKLAR		2.859.048.351	3.093.253.588

1 Ocak - 30 Eylül 2019 ara hesap dönemine ait özet finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 25 Ekim 2019 tarihinde onaylanmıştır.

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	Cari dönem bağımsız denetimden geçmemiş 30 Eylül 2019	Geçmiş dönem bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018
KAYNAKLAR			
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Kısa vadeli borçlanmalar			
İlişkili olmayan taraflar			
- Banka kredileri	4	302.590	85.033.786
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
İlişkili olan taraflar			
- Kiralama işlemlerinden borçlar	4	2.610.196	-
İlişkili olmayan taraflar			
- Banka kredileri	4	740.138.132	384.502.921
- Kiralama işlemlerinden borçlar	4	1.346.250	-
Ticari borçlar:			
- İlişkili taraflar	5,21	30.993.110	38.378.018
- İlişkili olmayan taraflar	5	483.178.050	474.202.708
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	13	20.831.214	21.249.691
Diğer borçlar:			
- İlişkili olmayan taraflar		17.917.172	13.065.251
Devlet teşvik ve yardımları	10	4.657.351	4.083.218
Ertelenmiş gelirler	11	6.895.087	24.956.098
Kısa vadeli karşılıklar:			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	12	2.424.998	1.807.491
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	12	23.879.592	35.015.678
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		1.335.173.742	1.082.294.860
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER			
Uzun vadeli borçlanmalar			
İlişkili olan taraflar			
- Kiralama işlemlerinden borçlar	4	17.582.777	-
İlişkili olmayan taraflar			
- Banka kredileri	4	744.516.733	1.303.202.597
- Kiralama işlemlerinden borçlar	4	9.068.596	-
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	12	36.925.264	34.199.225
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	12	16.744.160	21.699.184
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		824.837.530	1.359.101.006
ÖZKAYNAKLAR		699.037.079	651.857.722
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	14	53.369.000	53.369.000
Sermaye düzeltme farkları	14	39.014.356	39.014.356
Birleşme yedekleri		(5.569.000)	(5.569.000)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		135.620.450	135.620.450
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(41.015.576)	(36.677.082)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları		(45.665.859)	(53.579.549)
Geçmiş yıllar karları		519.679.547	279.572.898
Net dönem karı		43.604.161	240.106.649
TOPLAM KAYNAKLAR		2.859.048.351	3.093.253.588

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.**30 EYLÜL 2019 TARİHİNE AİT ARA DÖNEM ÖZET KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmemiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmemiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmemiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmemiş</i>
	Notlar	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Hasılat	15	2.722.983.090	983.171.552	3.000.998.985	876.152.295
Satışların maliyeti (-)	15	(2.360.403.893)	(843.731.476)	(2.441.509.745)	(690.922.684)
BRÜT KAR		362.579.197	139.440.076	559.489.240	185.229.611
Pazarlama giderleri (-)		(117.348.222)	(37.249.271)	(143.165.658)	(35.930.883)
Genel yönetim giderleri (-)		(72.707.578)	(23.770.949)	(72.212.187)	(23.575.369)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)		(22.798.473)	(7.996.036)	(17.664.392)	(5.541.851)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	16	232.639.554	36.209.307	435.677.850	272.339.272
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	16	(202.368.800)	(46.582.822)	(415.911.374)	(266.627.493)
ESAS FAALİYET KARI		179.995.678	60.050.305	346.213.479	125.893.287
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		4.438.189	92.085	2.165.479	1.651.435
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		-	-	-	12.636
FİNANSMAN GELİR/(GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI		184.433.867	60.142.390	348.378.958	127.557.358
Finansman gelirleri	17	152.510.174	77.076.253	74.698.111	44.301.222
Finansman giderleri (-)	18	(293.744.161)	(112.954.875)	(250.214.197)	(139.565.393)
VERGİ ÖNCESİ KAR		43.199.880	24.263.768	172.862.872	32.293.187
Dönem vergi gideri (-)	19	-	-	(1.796.112)	11.828.203
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	19	404.281	(2.018.604)	(5.136.728)	(14.945.365)
NET DÖNEM KARI		43.604.161	22.245.164	165.930.032	29.176.025
Pay başına kazanç (TL)	20	0,0082	0,0042	0,0311	0,0055
Diğer kapsamlı gelir/(gider)					
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar:					
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	12	(5.562.172)	(98.470)	(9.410.933)	(3.046.082)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler:					
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçü kayıpları, vergi etkisi	19	1.223.678	21.664	2.070.405	670.138
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar:					
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gider		10.145.757	11.702.997	(61.854.178)	(40.971.960)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler:					
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gider, vergi etkisi	19	(2.232.067)	(2.574.660)	13.607.920	9.013.832
Diğer kapsamlı gider vergi sonrası		3.575.196	9.051.531	(55.586.786)	(34.334.072)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		47.179.357	31.296.695	110.343.246	(5.158.047)

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT

ÖZET ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya (giderler)	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya (giderler)				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Birleşme yedekleri	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm (kayıpları)	Nakit akış riskinden korunma (kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Özkaynaklar toplamı
1 Ocak 2019	53.369.000	39.014.356	(5.569.000)	(36.677.082)	(53.579.549)	135.620.450	279.572.898	240.106.649	651.857.722
Transferler	-	-	-	-	-	-	240.106.649	(240.106.649)	-
Kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	43.604.161	43.604.161
Diğer kapsamlı gelir									
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	-	-	-	(4.338.494)	-	-	-	-	(4.338.494)
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	-	-	-	-	7.913.690	-	-	-	7.913.690
Toplam diğer kapsamlı gider	-	-	-	(4.338.494)	7.913.690	-	-	-	3.575.196
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(4.338.494)	7.913.690	-	-	43.604.161	47.179.357
30 Eylül 2019	53.369.000	39.014.356	(5.569.000)	(41.015.576)	(45.665.859)	135.620.450	519.679.547	43.604.161	699.037.079

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT

ÖZET ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya (giderler)	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya (giderler)				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Birleşme yedekleri	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm (kayıpları)	Nakit akış riskinden korunma (kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Özkaynaklar toplamı
1 Ocak 2018	53.369.000	39.014.356	(5.569.000)	(21.574.275)	(22.663.938)	155.839.108	238.597.910	320.756.330	757.769.491
Transferler	-	-	-	-	-	25.192.081	295.564.249	(320.756.330)	-
Kar payları	-	-	-	-	-	(45.410.739)	(254.589.261)	-	(300.000.000)
Kapsamlı gelir									
Dönem net karı	-	-	-	-	-	-	-	165.930.032	165.930.032
Diğer kapsamlı gelir									
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	-	-	-	(7.340.528)	-	-	-	-	(7.340.528)
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	-	-	-	-	-	-	-	-	(48.246.258)
Toplam diğer kapsamlı gider	-	-	-	(7.340.528)	(48.246.258)	-	-	-	(55.586.786)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(7.340.528)	(48.246.258)	-	-	165.930.032	110.343.246
30 Eylül 2018	53.369.000	39.014.356	(5.569.000)	(28.914.803)	(70.910.196)	135.620.450	279.572.898	165.930.032	568.112.737

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.**1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZET NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		<i>Cari dönem bağımsız denetimden geçmemiş 1 Ocak- 30 Eylül 2019</i>	<i>Geçmiş dönem bağımsız Denetimden geçmemiş 1 Ocak- 30 Eylül 2018</i>
	Notlar		
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		717.841.943	(168.976.814)
Dönem net karı		43.604.161	165.930.032
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler:		222.738.742	260.385.998
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	7,8,9	95.669.950	61.612.923
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	6	1.443.946	(467.895)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	12	7.384.094	9.800.644
Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	5	(586.042)	1.158.616
Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	12	(16.091.110)	(11.970.458)
Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	17, 18	116.329.135	99.827.070
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	19	(404.281)	6.932.840
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıp/kazançlar ile ilgili düzeltmeler		(4.438.189)	(2.165.477)
Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler		23.431.239	95.657.735
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		466.811.418	(585.424.862)
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		(34.868.888)	271.312.291
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		(3.241.543)	(36.376.645)
Stoklar		410.606.137	(555.300.960)
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklar		111.372.657	(44.992.191)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklar		(7.795)	(423)
Peşin ödenmiş giderler		(5.012.017)	(21.548.648)
İlişkili taraflara ticari borçlar		(7.384.908)	(25.460.173)
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		8.975.342	(168.470.264)
Ertelenmiş gelirler		(18.061.011)	6.335.199
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlar		4.851.921	(10.120.123)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar		(418.477)	(802.925)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		733.154.321	(159.108.832)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	12	(9.602.720)	(10.381.579)
Vergi ödemeleri		(5.709.658)	513.597
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(87.372.096)	(113.006.558)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		8.010.651	3.716.364
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	7,9	(95.956.880)	(117.727.101)
Devlet teşviklerinden elde edilen nakit girişleri	10	574.133	1.004.179
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(433.913.917)	171.515.721
Kredilerden nakit girişleri		1.146.304.200	1.366.293.000
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(1.440.711.943)	(807.221.708)
Ödenen temettüleri	14	-	(300.000.000)
Ödenen faiz		(209.147.747)	(115.962.385)
Alınan faiz		79.314.801	28.406.814
Kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(9.673.228)	-
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET (AZALIŞ)/ARTIŞ (A+B+C)		196.555.930	(110.467.651)
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET (AZALIŞ)/ARTIŞ (A+B+C+D)		(856.912)	(4.805.467)
		195.699.018	(115.273.118)
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	3	408.307.825	441.212.656
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	3	604.006.843	325.939.538

Takip eden notlar, ara dönem özet finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. ("Şirket"), 1954 yılında Minneapolis Moline Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. adıyla kurulmuş olup, fiili faaliyet konusu tarım traktörleri, biçerdöver ve diğer tarım makine ve aletlerinin üretimi ve ticaretidir. Şirket'in adı 1968 yılında hisselerinin %25'inin bir Koç Holding A.Ş. ("Koç Holding") grup şirketi olan Ege Makine ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınmasının ardından Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir. 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in önemli sermayedarları Koç Holding ve CNH Industrial Österreich GmbH'dir ("CNH Industrial Österreich") (Not 14). Şirket'in 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla personel sayısı 2.146 olup (Daimi: 2.145 geçici: 1) dönem içi ortalama personel sayısı 2.281 olarak gerçekleşmiştir (31 Aralık 2018 dönem sonu: 2.426 (Daimi: 2.425, geçici: 1) ortalama: 2.790).

Şirket, yurtiçi pazarlama ve satış faaliyetlerini, yurtiçine dağılmış olan 125 traktör satış bayisi, 147 yedek parça bayisi ve 42 iş makinesi satış bayisi vasıtasıyla yapmaktadır (31 Aralık 2018: 129 traktör satış bayisi, 148 yedek parça bayisi, 43 iş makinesi satış bayisi).

Şirket, CNHI International SA ile New Holland ve Case markalı iş makinalarının ithal edilerek, yurt içine yönelik satış, pazarlama ve satış sonrası hizmetlerini sağlama faaliyetlerine yönelik, ithalat ve distribütörlük sözleşmesi imzalamıştır.

Şirket, Türkiye'de kayıtlı olup adresi aşağıdaki gibidir:

Gazi Mahallesi Anadolu Bulvarı No: 52 - 52A
06560 Yenimahalle Ankara

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %25 oranında hissesi mevcuttur (31 Aralık 2018: %25) (Not 14).

NOT 2 - ARA DÖNEM ÖZET FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

Şirket'in finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanan belli başlı muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

Şirket'in finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Finansal tablolar, KGGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan "TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - ARA DÖNEM ÖZET FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri (Devamı)

Şirket'in ara dönem özet finansal tabloları yılsonu finansal tablolarını içermesi gerekli olan açıklama ve dipnotların tamamını içermemektedir ve bu sebeple Şirket'in 31 Aralık 2018 tarihli finansal tabloları ile beraber okunmalıdır.

Şirket muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensipleri ve şartları, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planını esas almaktadır.

Ara dönem özet finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Şirket'in fonksiyonel ve sunum para birimi olan Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Ara dönem özet finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Şirket'in cari dönem finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Şirket, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ara dönem özet bilançosunu, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanmış bilançosu ile 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ara hesap dönemine ait özet kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir, nakit akım ve özkaynaklar değişim tablolarını ise 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ara hesap dönemi ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2.3 TFRS'deki değişiklikler

Şirket'in finansal durumu, performansı veya nakit akımları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir sunumu sonucunu doğuracak nitelikte olması durumunda muhasebe politikalarında değişiklik yapılır. İsteğe bağlı olarak muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin önceki dönemleri etkilemesi durumunda, söz konusu politika hep kullanımdaymış gibi finansal tablolarda geriye dönük olarak uygulanır. Yeni bir standardın uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu standardın şayet varsa geçiş hükümlerine uygun olarak geriye ya da ileriye dönük olarak uygulanır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler geriye dönük olarak uygulanır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket'in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

a. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın TMS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.
- **TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.
- **TFRS 16, "Kiralama işlemleri";** Şirket, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlardan, "TFRS 16 Kiralamalar" standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerini, ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak uygulamıştır.

Söz konusu standart kaynaklı muhasebe politikası değişiklikleri ve ilgili standartların ilk kez uygulanmasının etkileri aşağıdaki gibidir:

Şirket - kiracı olarak

Şirket, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içermektedir.

Şirket, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan bir varlık içermesi (bir varlığın sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanması),
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi (tedarikçinin kullanım süresi boyunca varlığı ikame etme yönünde aslı bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir),
- Şirket'in tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması,

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

Şirket - kiracı olarak (Devamı)

- Şirket'in tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Şirket, varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde sahip olmaktadır:
 - a) Şirket'in, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağını yönetme ve değiştirebilme hakkına sahip olması veya
 - b) Varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması:
 - i. Şirket'in, kullanım süresi boyunca varlığı işletme (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) hakkına sahip olması ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirmek hakkının bulunmaması veya
 - ii. Şirket'in, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Şirket, yukarıda yer alan söz konusu değerlendirmeler sonrasında, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Şirket, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer. Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- c) Şirket tarafından katlanılan başlangıçtaki tüm doğrudan maliyetler ve
- d) dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Şirket tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Şirket maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Şirket, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16, "Maddi Duran Varlıklar Standardında"; yer alan amortisman hükümlerini uygular.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36, "Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı"; uygulanır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Şirket kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.

Şirket'in kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Şirket, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Şirket, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Şirket ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır.

Şirket kiralama süresini, söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları ilgili sözleşmeye göre Şirket'in inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse kiralama süresine dâhil ederek belirlemektedir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Şirket tarafından gözden geçirilmektedir.

Değişken kira ödemeleri

Şirket'in kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. TFRS 16 standardı kapsamında yer almayan söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Şirket tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

TFRS 16 Kiralamalar Standardına ilk geçiş

Şirket, TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardının yerini alan TFRS 16 "Kiralamalar" standardını, ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla, standardın ilk defa uygulanmasının kümülatif etkisiyle geriye dönük olarak ("kümülatif etki yöntemi") finansal tablolarında muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu yöntemin ilgili standartta tanımlanan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, finansal tabloların karşılaştırmalı bilgilerinde ve geçmiş yıllar karlarında yeniden düzenleme gerekmemektedir.

TFRS 16 "Kiralamalar" standardının ilk uygulaması kapsamında, 1 Ocak 2019 tarihinden önce TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardına uygun olarak faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılan kiralama taahhütlerine ilişkin finansal tablolarda "kiralama yükümlülüğü" muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu kira yükümlülüğü, geçiş tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş kira ödemelerinin, Şirket'in ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değeri üzerinden ölçülmüştür. Kullanım hakkı varlıkları ise, ilgili standartta yer alan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, kiralama yükümlülüklerine (peşin ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş) eşit bir tutar üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

İlk uygulama tarihinden önce TMS 17 kapsamında takip edilen faaliyet kiralaması taahhütleri ile 1 Ocak 2019 itibarıyla TFRS 16 kapsamında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kira yükümlülüklerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019
TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması taahhütleri	46.315.419
- Kısa vadeli kiralamalar (-)	(1.270.080)
- Düşük değerli kiralamalar (-)	(2.038.339)
- Hizmet kapsamında değerlendirilen sözleşmeler (-)	-
- Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarına ilişkin düzeltmeler	-
TFRS 16 kapsamında toplam kiralama yükümlülüğü (iskonto edilmemiş)	43.007.000
TFRS 16 kapsamında toplam kiralama yükümlülüğü (alternatif borçlanma oranı ile iskonto edilmiş)	34.524.391
- Kısa vadeli kiralama yükümlülüğü	11.786.723
- Uzun vadeli kiralama yükümlülüğü	22.737.668

Şirket'in 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla kullandığı alternatif borçlanma oranlarının ağırlıklı ortalaması EUR için %5, TL için %23'tür.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

1 Ocak 2019 ve 30 Eylül 2019 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kullanım hakkı varlıklarının, varlık grupları bazında detayları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	1 Ocak 2019
Binalar	9.540.610	12.325.797
Makine ve teçhizat	10.474.876	12.608.603
Motorlu araçlar	9.126.724	9.589.991
Toplam kullanım hakkı varlıkları	29.142.210	34.524.391

Geçiş kapsamında uygulanan kolaylaştırıcı uygulamalar

Geçiş kapsamında, TFRS 16'da tanımlanan aşağıdaki kolaylaştırıcı uygulamalar Şirket politikaları dâhilinde benimsenmiştir:

a) Kiralama süresi 1 yıl veya daha kısa olan kiralamalar kapsam dışında bırakılmıştır.

Kiralama süresi 1 yıl veya daha kısa olmakla birlikte; Şirket'in kiralamayı uzatma hakkı veren bir opsiyona sahip olması ve söz konusu uzatma hakkı opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması (örneğin kiralamaya konu varlığa ilişkin önemli tutarda bir özel maliyet yatırımının bulunması ve bu yatırımın 1 yıldan uzun sürede itfa ediliyor olması gibi) durumunda, Şirket sözleşme süresine ilişkin öngöründe bulunarak, söz konusu sözleşmeyi de TFRS 16 kapsamına dahil etmiştir.

b) Düşük değerli varlıklar (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb. bilgi teknolojileri ekipmanları) kapsam dışında bırakılmıştır.

c) Makul ölçüde benzer özelliklere sahip kiralamalardan oluşan bir portföye (benzer bir ekonomik ortamdaki benzer bir varlık sınıfı için geri kalan kiralama süresi benzer olan kiralamalar gibi) tek bir iskonto oranı uygulanmıştır.

- **TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar" standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

- **2015 - 2017 yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:
 - TFRS 3, "İşletme Birleşmeleri"; kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
 - TFRS 11, "Müşterek Anlaşmalar"; müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
 - TMS 12, "Gelir Vergileri"; işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
 - TMS 23, "Borçlanma Maliyetleri"; bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

- **TMS 19, "Çalışanlara Sağlanan Faydalar", planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler;** 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:
 - Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması,
 - Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

b. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu" ve TMS 8, "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar" daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS'lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
 - ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1' deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi

Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 TFRS'deki değişiklikler (Devamı)

b. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (Devamı):

- **TFRS 3'teki değişiklikler - işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılınması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.

Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

- **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki değişiklikler - Gösterge faiz oranı reformu;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.

- **TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri";** 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Ara dönem özet finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları, 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ait yıllık finansal tablolardaki açıklamalarla, aşağıda belirtilen husus dışında, tutarlıdır:

Ara dönemlerde vergi karşılıkları yılsonu mali sonuçlarına uygulanması beklenen vergi oranları ve yıl sonu mali sonuçlarına uygulanması beklenen vergi matrahı tutarları göz önünde bulundurularak hesaplanmaktadır.

1 Ocak - 30 Eylül 2019 ara hesap dönemi için hazırlanan ara dönem özet finansal tablolar, 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ait yıllık finansal tablolara birlikte değerlendirilmelidir.

Bir yıllık mali dönem içerisinde eşit dağılmayan giderler, sadece bu giderlerin mali yılsonunda uygun bir şekilde tahmin edilebileceği veya ertelenebileceği durumlarda ara dönem özet finansal tablolarda dikkate alınmıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar. Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

Garanti gider karşılıkları

Şirket, garanti taahhüdü ile satışını gerçekleştirdiği ürünleri için garanti kapsamında katlanmayı öngördüğü işçilik ve malzeme giderlerini içeren tamir ve bakım masraflarını, satılan ürünlerin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş olasılıkları ve tamir ve bakım tutarlarını tahmin ederek garanti karşılıklarını hesaplamaktadır. Söz konusu hesaplamada kullanılan malların tamir ve bakım için geri dönüş olasılıkları ve gerçekleştirilecek tamir ve bakım seviye ve maliyetleri Şirket'in geçmiş yıllardaki gerçekleşme istatistikleri kullanılarak tahmin edilmektedir (Not 12).

Ertelenmiş vergi varlığı

Ertelenmiş vergi varlığı gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi varlıkları indirilebilir geçici farklar ve indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan yatırım indirimleri nedeniyle hak kazanılan vergi avantajları üzerinden hesaplanmaktadır (Not 19).

Şirket, söz konusu yatırım indirimlerine ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılabilirliğini, vergilendirilebilir kar tahminlerini içeren iş modellerini baz alarak değerlendirmektedir. Bu iş modelleri satış miktarları, satış fiyatları ve kur beklentileri gibi ileriye dönük yönetim tahminlerini içermektedir.

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Not 22'de açıklandığı üzere, Şirket, 36.416.667 Avro tutarındaki yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek ihracat gelirleri nedeniyle maruz kalınan Avro spot kur riskine karşı korunma aracı olarak kullanmakta ve bu kapsamda yapılan 'etkinlik testi' neticesinde nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaktadır. Söz konusu etkinlik testlerinde kullanılan ihracat gelirlerine ilişkin yapılan bütçe tahminlerinin temelinde satış miktarları, fiyatları ve kur beklentileri gibi önemli tahmin ve varsayımlar bulunmaktadır.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri

Şirket yönetimi, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde önemli varsayımlarda bulunmuştur.

Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içermektedir (Not 12).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

Stok değer düşüklüğü karşılığı

Stoklar, her dönem, yönetimin finansal durum tablo hazırlanış tarihi itibarıyla değer düşüklüğü durumu olup olmadığını tespit etmek amacıyla değerlendirilmekte, muhtemel değer düşüklüğü maliyetine ilişkin gerekli karşılıklar ayrılmaktadır (Not 6).

NOT 3 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kasa	-	-
Bankalar:		
- TL vadesiz mevduatlar	11.784.924	12.606.729
- TL vadeli mevduatlar	504.358.548	346.204.631
- Yabancı para vadesiz mevduatlar	931.791	1.775.250
- Yabancı para vadeli mevduatlar	99.679.632	52.081.920
	616.754.895	412.668.530

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla TL ve Avro vadeli mevduatlara uygulanan yıllık ortalama etkin faiz oranları sırasıyla %17,90 ve %0,48'dir (31 Aralık 2018: TL: %23,28 ve Avro: %2,38).

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri üç aydan kısadır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in bloke mevduatı bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Yoktur).

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Bankalar	616.754.895	412.668.530
Tenzil: Faiz tahakkukları	(12.748.052)	(4.360.705)
Nakit ve nakit benzeri değerler	604.006.843	408.307.825

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL BORÇLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli finansal borçlar		
Kısa vadeli banka kredileri	302.590	85.033.786
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısmı	740.138.132	384.502.921
Kısa vadeli kira yükümlülükleri	3.956.446	-
	744.397.168	469.536.707
Uzun vadeli finansal borçlar		
Uzun vadeli banka kredileri	744.516.733	1.303.202.597
Uzun vadeli kira yükümlülüklerinin kısa vadeli kısmı	26.651.373	-
	771.168.106	1.303.202.597

a) Kısa vadeli borçlanmalar

Kısa vadeli krediler

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
TL krediler	302.590	85.033.786	0	29,50	302.590	85.033.786
					302.590	85.033.786

Uzun vadeli tahvillerin kısa vadeli kısımları

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
TL tahviller (*)	78.539.341	81.461.538	19,57	12,84	78.539.341	81.461.538
Toplam kısa vadeli tahviller	78.539.341	81.461.538			78.539.341	81.461.538

(*) Şirket, 2017 yılı Nisan ayında 75 milyon TL'si değişken faizli ve 3 yıl vadeli, 75 milyon TL'si ise sabit faizli ve 2 yıl vadeli olmak üzere toplam 150.000.000 TL tahvil ihraç etmiştir.

Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Avro krediler	28.475.818	11.232.989	2,07	1,62	176.083.069	67.712.459
TL krediler	485.515.722	235.328.924	15,47	14,00	485.515.722	235.328.924
					661.598.791	303.041.383

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

b) Uzun vadeli borçlanmalar

Uzun vadeli krediler

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Avro krediler	28.609.037	58.313.279	2,06	2,00	176.906.841	351.512.444
TL krediler	567.659.803	876.801.212	16,32	17,79	567.659.803	876.801.212
					744.566.644	1.228.313.656
Peşin ödenen borçlanma komisyonları (*)					(49.911)	(111.059)
Toplam uzun vadeli krediler					744.516.733	1.228.202.597

(*) Peşin ödenen borçlanma komisyonları, alınan finansal borçlara istinaden bankalara peşinen ödenmiş komisyon ücretlerinin gerçekleşmemiş kısmından oluşmaktadır.

Uzun vadeli tahviller

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
TL tahviller (*)	-	75.000.000	-	25,67	-	75.000.000
Toplam uzun vadeli tahviller						75.000.000

(*) Şirket, 2017 yılı Nisan ayında 75 milyon TL'si değişken faizli ve 3 yıl vadeli, 75 milyon TL'si ise sabit faizli ve 2 yıl vadeli olmak üzere toplam 150.000.000 TL tahvil ihraç etmiştir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla uzun vadeli kredilerin ve tahvillerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

Yıl	2019	2018
2020	16.077.360	1.107.065.694
2021	88.837.723	139.431.039
2022	628.471.170	56.705.864
2023	7.420.320	-
2024	3.710.160	-
	744.516.733	1.303.202.597

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in, 17.499.999,60 Avro sabit faizli yatırım kredisi , 19.400.000 Avro tutarında sabit faizli işletme sermayesi kredisi, 20.000.000 Avro tutarında değişken faizli işletme sermayesi kredisi bulunmaktadır. 17.499.999,60 Avro kredi 6 yıl vadeli (vade sonu 15.07.2022), 6 ayda bir anapara ve faiz ödemeli olup faiz oranı sabit %0,95'tir. 19.400.000 Avro sabit faizli işletme sermayesi kredisinin; 14.000.000 Avro'su kredi 5 yıl vadeli (vade sonu 14.11.2022), 6 ayda bir anapara ve faiz ödemeli olup faiz oranı %2,60'tır; 5.400.000 Avro kredi 6 ayda bir anapara ve faiz ödemeli olup faiz oranı %3,50 ve vade sonu 29.03.2024'tür. 20.000.000 Avro tutarında değişken faizli işletme sermayesi kredisinin; 10.000.000 Avro'su 3 yıl vadeli (vade sonu 26.03.2021),ayda bir faiz ödemeli, 2 yıl anapara ödemesiz, 2.yıldan sonra 6 ayda bir anapara ödemeli, faiz oranı %2,25 + Euribor'dur. 10.000.000 Avro kredi 2 yıl vadeli (vade sonu 29.06.2020), 3 ayda bir faiz ödemeli olup faiz oranı %1,90+Euribor'dur. Şirket'in, kullanmış olduğu yatırım kredileriyle ilgili olarak yaptığı sözleşmeler uyarınca her mali dönem sonu itibarıyla Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanan finansal tabloları üzerinden hesaplanan ve aşağıda belirtilmiş oranın üzerine çıkılmaması gibi bir yükümlülüğü bulunmaktadır. Kredilere ilişkin verilen teminat veya ipotek bulunmamaktadır.

Yükümlülük oranı:

- Net finansal borç (*)/Faiz, vergi ve amortisman öncesi kar oranı 3,75'den küçük olmalıdır.

(*) Net finansal borç, nakit ve nakit benzerlerinin finansal borçlar toplamından (uzun ve kısa vadeli finansal borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanmaktadır.

Şirket, bilanço tarihi itibarıyla bu yükümlülüğünü yerine getirmektedir.

Banka kredilerinin taşınan ve makul değerleri aşağıdaki gibidir:

	Taşınan Değer		Makul Değer	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Banka kredileri	1.484.957.455	1.616.277.766	1.526.472.873	1.604.720.505

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, kredilerin makul değerleri, Avro ve TL krediler için yıllık %0,38 ve %14,68 etkin ağırlıklı faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiş nakit akış yöntemi ile belirlenmiştir (31 Aralık 2018: Avro: %0,32 ve TL: %20,38).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari alacaklar:		
Müşteri cari hesapları	379.671.703	254.696.513
Alacak senetleri ve çekler	10.229.518	104.105.935
	389.901.221	358.802.448
Tenzil: Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(50.961.232)	(51.547.274)
Tahakkuk etmemiş finansman geliri	(5.856.486)	(8.777.438)
Kısa vadeli ticari alacaklar	333.083.503	298.477.736
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 21)	153.428.246	150.186.703
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	486.511.749	448.664.439
Kısa vadeli şüpheli alacak karşılığının 30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:		
	2019	2018
1 Ocak	(51.547.274)	(49.389.742)
Yıl içerisinde iptal edilen (Not 16)	2.155.350	1.050.374
Yıl içerisinde ayrılan karşılık (Not 16)	(1.569.308)	(2.208.990)
30 Eylül	(50.961.232)	(50.548.358)
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli ticari alacaklar:		
Alacak senetleri	908.760	59.597
	908.760	59.597
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ticari borçlar:		
Satıcı cari hesapları	495.162.250	491.231.448
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman gideri	(11.984.200)	(17.028.740)
Ticari borçlar	483.178.050	474.202.708
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 21)	30.993.110	38.378.018
Toplam ticari borçlar	514.171.160	512.580.726

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - STOKLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzemeler	305.687.258	367.063.753
Yarı mamuller	9.840.913	18.224.559
Mamuller	114.469.939	334.277.707
Ticari mallar	163.779.786	219.109.540
Yedek parçalar	55.480.922	65.147.898
Yoldaki mallar (*)	54.388.307	110.429.804
Brüt	703.647.125	1.114.253.261
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(31.258.257)	(29.814.310)
Net	672.388.868	1.084.438.951

Cari dönem içerisinde giderleştirilen stok maliyeti tutarı 2.105.470.999 TL'dir (30 Eylül 2018: 2.156.690.331 TL).

(*) Yoldaki mallar risk ve sorumluluğu Şirket'e geçen ancak dönem sonu itibarıyla işletmeye henüz gelmemiş ticari mal ve yedek parça stoklarından oluşmaktadır.

Stok değer düşüklüğünün dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	(29.814.310)	(33.875.335)
Dönem içinde ayrılan/iptal edilen stok değer düşüklüğü karşılığı	1.443.946	467.895
30 Eylül	(31.258.257)	(33.407.440)

Stok değer düşüklüğü karşılığının stok kalemleri bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzemeler	(25.549.986)	(24.839.060)
Ticari mallar	(83.607.928)	(2.806.919)
Yedek parçalar	(2.100.343)	(2.168.331)
	(31.258.257)	(29.814.310)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2019	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2019
<u>Maliyet</u>					
Araziler	52.418.380	-	-	-	52.418.380
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	15.920.720	2.410.702	-	-	18.331.422
Binalar	242.860.556	142.542	-	1.820.374	244.823.472
Makine, tesis ve cihazlar	705.553.430	38.224.676	(1.506.170)	3.888.257	746.160.193
Özel maliyetler	6.516.202	120.407	-	-	6.636.609
Taşıt araçları	8.417.604	945.369	(3.643.813)	-	5.719.160
Mobilya ve mefruşat	95.156.839	2.128.109	(3.239)	1.865	97.283.574
Devam etmekte olan yatırımlar	7.439.146	1.382.058	-	(5.710.496)	3.110.708
	1.134.282.877	45.353.863	(5.153.222)	-	1.174.483.518

Birikmiş amortismanlar

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.370.659	395.987	-	-	5.766.646
Binalar	60.836.089	3.919.845	-	-	64.755.934
Makine, tesis ve cihazlar	406.349.245	42.358.849	(513.495)	-	448.194.599
Özel maliyetler	4.444.148	527.133	-	-	4.971.281
Taşıt araçları	3.449.668	729.823	(1.064.026)	-	3.115.465
Mobilya ve mefruşat	63.596.207	8.796.946	(3.239)	-	72.389.914
	544.046.016	56.728.583	(1.580.760)	-	599.193.839

Net defter değeri

	590.236.861				575.289.679
--	-------------	--	--	--	-------------

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2018
<u>Maliyet</u>					
Araziler	37.740.200	14.678.180	-	-	52.418.380
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	14.492.387	212.497	-	-	14.704.884
Binalar	234.001.543	799.624	-	-	234.801.167
Makine, tesis ve cihazlar	598.410.208	44.042.289	-	-	642.452.497
Özel maliyetler	5.859.199	657.003	-	-	6.516.202
Taşıt araçları	8.211.037	2.620.253	(1.872.382)	-	8.958.908
Mobilya ve mefruşat	82.922.128	8.443.469	(33.113)	-	91.332.484
Devam etmekte olan yatırımlar	5.375.563	2.361.122	-	-	7.736.685
	987.012.265	73.814.437	(1.905.495)	-	1.058.921.207

Birikmiş amortismanlar

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.875.531	359.330	-	-	5.234.861
Binalar	55.541.085	3.793.909	-	-	59.334.994
Makine, tesis ve cihazlar	369.845.930	31.584.970	-	-	401.430.900
Özel maliyetler	3.771.264	500.923	-	-	4.272.187
Taşıt araçları	2.905.162	1.214.202	(321.936)	-	3.797.428
Mobilya ve mefruşat	52.846.199	7.876.093	(32.672)	-	60.689.620
	489.785.171	45.329.427	(354.608)	-	534.759.990

Net defter değeri

	497.227.094				524.161.217
--	-------------	--	--	--	-------------

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait maddi duran varlık amortisman giderlerinin dağılımı aşağıda belirtildiği gibidir:

	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Üretilen malın maliyeti	41.025.733	31.693.614
Genel yönetim giderleri	10.514.164	8.313.383
Pazarlama giderleri	2.560.318	2.838.447
Araştırma ve geliştirme giderleri	2.628.368	2.483.983
	56.728.583	45.329.427

30 Eylül 2019 itibarıyla, Şirket'in devam etmekte olan yatırımlar hesap kalemi içerisinde cari dönemde aktifleştirdiği finansman maliyeti bulunmamaktadır (30 Eylül 2018: Yoktur).

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde ipotek bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Yoktur).

NOT 8 - KULLANIM HAKKI VARLIĞI

	1 Ocak 2019	İlaveler	30 Eylül 2019
Maliyet / yeniden değerlendirilmiş değer			
Arazi ve binalar	12.325.797	465.141	12.790.937
Makineler	12.608.603	1.470.171	14.078.774
Taşıtlar	9.589.991	3.135.134	12.725.125
	34.524.391	5.070.446	39.594.836
Birikmiş itfa ve tükenme payları			
Arazi ve binalar	-	3.250.327	3.250.327
Makineler	-	3.603.898	3.603.898
Taşıtlar	-	3.598.401	3.598.401
	-	10.452.626	10.452.626
Net kayıtlı değer	34.524.391		29.142.210

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2019	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2019
<u>Maliyet</u>					
Haklar	88.912.993	9.208.733	-	-	98.121.726
Geliştirme giderleri	232.075.537	-	-	49.838.635	281.914.172
Devam etmekte olan geliştirme giderleri	58.054.633	46.157.281	-	(49.838.635)	54.373.279
	379.043.163	55.366.014	-	-	434.409.177
<u>Birikmiş itfa payları</u>					
Haklar	34.329.690	9.738.659	-	-	44.068.349
Geliştirme giderleri	75.966.812	23.513.079	-	-	99.479.891
	110.296.502	33.251.738	-	-	143.548.240
Net defter değeri	268.746.661				290.860.937
	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	30 Eylül 2018
<u>Maliyet</u>					
Haklar	68.747.944	10.191.148	-	-	78.939.092
Geliştirme giderleri	110.150.931	-	-	6.858.763	117.009.694
Devam etmekte olan geliştirme giderleri	120.256.568	36.710.994	-	(6.858.763)	150.108.799
	299.155.443	46.902.142	-	-	346.057.585
<u>Birikmiş itfa payları</u>					
Haklar	24.410.680	6.977.603	-	-	31.388.283
Geliştirme giderleri	58.845.477	12.295.371	-	-	71.140.848
	83.256.157	19.272.974	-	-	102.529.131
Net defter değeri	215.899.286				243.528.454

Geliştirme giderleri, Şirket tarafından oluşturulmuş maddi olmayan duran varlıkları içermektedir. Geliştirme projeleri tamamlandığında, faydalı ömürleri üzerinden itfa payı ayrılmaya başlanmaktadır.

Devam etmekte olan geliştirme giderleri için geliştirme sürecinin henüz tamamlanmamış olması sebebiyle itfa payı hesaplanmamıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait maddi olmayan duran varlık itfa paylarının dağılımı aşağıda belirtildiği gibidir:

	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Üretilen malın maliyeti	6.861.431	4.975.660
Genel yönetim giderleri	1.755.253	1.062.071
Pazarlama giderleri	588.916	434.377
Araştırma ve geliştirme giderleri	19.283.141	9.811.388
Yapılmakta olan yatırımlara yansıtılan	4.762.997	2.989.478
	33.251.738	19.272.974

NOT 10 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
a) Diğer dönen varlıklar:		
Devreden katma değer vergisi ("KDV")	62.317.282	152.328.930
İadesi istenen vergiler	40.981.686	45.985.269
Diğer	992.583	2.909.014
	104.291.551	201.223.213

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
b) Devlet teşvik ve yardımları:		
Devlet teşvik ve yardımları	4.657.351	4.083.218
	4.657.351	4.083.218

	2019	2018
1 Ocak	4.083.218	3.592.163
Yıl içinde alınan	574.133	1.004.179
30 Eylül	4.657.351	4.596.342

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
a) Peşin ödenmiş giderler:		
Gelecek aylara ait giderler	3.417.638	1.083.524
	3.417.638	1.083.524
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
b) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler		
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	5.223.097	2.545.194
	5.223.097	2.545.194
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
c) Ertelenmiş gelirler:		
Gelecek dönemlere ait gelirler (*)	6.892.587	24.940.048
Alınan avanslar	2.500	16.050
	6.895.087	24.956.098

(*) Gelecek dönemlere ait gelirler, 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla faturası kesilen ancak müşterilere teslimatı henüz gerçekleşmemiş traktörlerin satış tutarıdır.

NOT 12 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Kısa vadeli karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kullanılmayan izin karşılıkları	2.424.998	1.807.491
	2.424.998	1.807.491

Kullanılmayan izin karşılıklarının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	1.807.491	2.051.334
Yıl içinde ayrılan/(kullanılan) karşılık tutarı - net	617.507	1.191.043
30 Eylül	2.424.998	3.242.377

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Diğer kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Garanti gider karşılıkları	16.699.092	28.133.964
Dava gider karşılıkları (*)	7.180.500	6.881.714
	23.879.592	35.015.678

(*) Şirket aleyhine açılmış davalara ilişkin ayrılan karşılıkları içermektedir.

Dava gider karşılıklarının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	6.881.714	7.704.448
Cari yılda ayrılan dava karşılıkları (Not 16)	1.989.333	-
Cari yılda iptal edilen dava karşılıkları (Not 16)	(1.690.547)	(147.359)
30 Eylül	7.180.500	7.557.089

b) Uzun vadeli karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminatı karşılığı	36.925.264	34.199.225
	36.925.264	34.199.225

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde ayrılmaktadır:

İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır. Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğü bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Tebliğ, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Enflasyon oranı (%)	10,5	10,5
Faiz oranı (%)	16,74	16,74
Emekli olma olasılığına ilişkin devir hızı oranı (%)	95,29	93,17

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Şirket'in kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı 1 Temmuz 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.379,86 TL (1 Ocak 2019: 6.017,60 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	34.199.225	23.730.294
Faiz maliyeti	4.296.278	3.456.760
Cari dönem hizmet maliyeti	2.470.309	5.152.841
Yıl içinde ödenen	(9.602.720)	(10.381.579)
Aktüeryal kayıp	5.562.172	9.410.933
30 Eylül	36.925.264	31.369.249

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizleri aşağıdaki gibidir:

	Net İskonto Oranı		Emekli olma olasılığına ilişkin devir hızı	
Duyarlılık seviyesi	%0,5 azalış	%0,5 artış	%0,5 azalış	%0,5 artış
Oran	(4,45%)	(5,45%)	(93,18%)	(94,18%)
Kıdem tazminatı yükümlülüğü değişimi	1.900.760	(1.741.021)	(450.603)	470.592

Diğer uzun vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Garanti gider karşılığı	16.744.160	21.699.184
	16.744.160	21.699.184

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Kısa ve uzun vadeli garanti gider karşılıklarının yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	49.833.148	73.445.026
Yıl içinde kullanılan karşılık tutarı	(35.599.346)	(44.892.817)
Yıl içinde ayrılan karşılık tutarı	19.209.450	32.256.960
30 Eylül	33.443.252	60.809.169

c) Koşula bağlı yükümlülükler

Şirket'in önemli tutarda zarara veya borca neden olmasını beklemediği taahhütler ve muhtemel yükümlülükler aşağıda özetlenmiştir:

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket'in teminat/rehin/ipotek/kefalet pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	86.866.040	105.076.721
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
D. Diğer verilen teminatların toplam tutarı	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen grup şirketleri lehine vermiş olduğu teminatların toplamı	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu teminatların toplamı	-	-
	86.866.040	105.076.721

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Şirket'in kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu yabancı para teminatların orijinal para cinsinden tutarlar 2.724.350 Avro'dur (31 Aralık 2018: 2.724.350 Avro).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

d) Koşula bağlı varlıklar

	Orijinal para birimi değeri						TL karşılığı	
	30 Eylül 2019			31 Aralık 2018			30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
	Avro	ABD Doları	TL	Avro	ABD Doları	TL		
Alınan teminat mektupları	-	270.000	582.025.567	-	270.000	741.094.800	583.553.524	742.515.243
Doğrudan borçlandırma	-	-	398.764.828	-	-	385.439.385	398.764.828	385.439.385
İpotekler	-	-	438.714	-	-	438.714	438.714	438.714
Nakit TL teminat	-	-	1.010.981	-	-	787.257	1.010.981	787.257
Teminat senedi	8.000	-	2.290.120	8.000	-	1.500.000	2.339.588	1.548.224
							986.107.635	1.130.728.823

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13- ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Personele borçlar ve prim tahakkukları	17.689.322	9.074.562
Ödenecek vergi ve borçlar (*)	3.141.892	12.175.129
	20.831.214	21.249.691

(*) Şirket'in çalışan personeli için ödenecek olan SGK ve muhtasar borçlarını içermektedir.

NOT 14 - ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş sermaye

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 250.000.000 TL'dir (31 Aralık 2018: 250.000.000 TL).

Şirket'in sermayesi beheri 1 Kuruş olan 5.336.900.000 adet hisseden oluşmakta olup, nominal değeri 53.369.000 TL'dir.

Şirket'in 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla hissedarları ve sermaye içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Pay oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Pay oranı (%)	Pay tutarı (TL)
Koç Holding	37,50	20.013.375	37,50	20.013.375
CNH Industrial Österreich	37,50	20.013.375	37,50	20.013.375
BİST'te işlem gören	25,00	13.342.250	25,00	13.342.250
	100,00	53.369.000	100,00	53.369.000
Sermaye düzeltme farkları		39.014.356		39.014.356
		92.383.356		92.383.356

Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirket'in hisseleri A, B ve C grupları şeklinde tertip edilmiştir. A ve B grubu hisseler imtiyazlı hisseler olup, 10 kişiden oluşan Yönetim Kurulu'na seçilecek üyelerin beşi A Grubu, diğer beşi B Grubu hissedarlarınca gösterilecek adaylar arasından seçilir.

Şirket, 11 Haziran 2004 tarihinden itibaren BİST'e kote olmuş ve Şirket hisseleri bu tarihten itibaren işlem görmeye başlamış olup, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %25 oranında hissesi mevcuttur (31 Aralık 2018: %25).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Geçmiş Yıllar Karları, Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler, Değer Artış Fonları ve Diğer Sermaye Yedekleri

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

SPK'nın 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan gereklilikleri uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve "geçmiş yıllar zararı"nda izlenen tutarın, SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınmaktaydı. Bununla birlikte, "geçmiş yıllar zararı"nda izlenen söz konusu tutar, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Yine 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan uygulama uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda özkaynak kalemlerinden "Sermaye, Emisyon Primi, Yasal Yedekler, Statü Yedekleri, Özel Yedekler ve Olağanüstü Yedek" kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilmekte ve bu hesap kalemlerinin düzeltilmiş değerleri toplu halde özkaynak grubu içinde "Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi Farkları" hesabında yer almaktaydı. Tüm özkaynak kalemlerine ilişkin "Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi Farkları" sadece bedelsiz sermaye artırımını veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilmekteydi.

1 Ocak 2008 itibarıyla yürürlüğe giren Seri: XI No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"'nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"'nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımını veya sermaye artırımına konu olmamışsa "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla",

ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer özkaynak kalemleri ise TFRS çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

Kar dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kar üzerinden nakden kar payı avansı dağıtabilecektir.

Ortaklıkların kar dağıtım politikalarında asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilmesi gerekir:

- a) Kar payı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise ortaklar ve kara katılan diğer kişiler için belirlenen kar payı dağıtım oranı,
- b) Kar payının ödenme şekli,
- c) Kar payı dağıtım işlemlerine en geç dağıtım kararı verilen genel kurul toplantısının yapıldığı hesap dönemi sonu itibarıyla başlanması şartıyla, kar payının ödenme zamanı,
- d) Kar payı avansı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise buna ilişkin esaslar.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kar dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kar payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kardan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kar payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kardan pay dağıtılamaz.

Şirket kar dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahiplerinin menfaatleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir. Şirket'in Yönetim Kurulu'nca genel ekonomik şartlar, uzun vadeli yatırım finansman ve iş planları ile karlılık durumu dikkate alınarak, TTK ve SPK düzenlemeleri ile ana sözleşmeye uygun şekilde hesap edilen dağıtılabılır dönem net karın en az %20'sini ortaklarına kar payı olarak dağıtmasına, dağıtılacak kar payı nakit veya bedelsiz sermaye artırım yoluyla veya belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle yapılabilmesi, hesaplanabilir kar payı tutarının ödenmiş sermayenin %5 inden az olması durumunda söz konusu tutar dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılması ve bu kar payı dağıtım politikasının Yönetim Kurulu tarafından her yıl gözden geçirilmesi şeklinde belirlenmiştir

Şirketlerin geçmiş yıllar zararlarının; geçmiş yıllar karları, paylara ilişkin primler dahil genel kanuni yedek akçe, sermaye hariç özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan tutarların toplamını aşan kısmı, net dağıtılabılır dönem karının hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınır.

2018 yılı karından temettü dağıtılmamasına ilişkin teklif 12 Mart 2019 tarihli 65. Olağan Genel Kurul Toplantısında kabul edilmiştir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - SATIŞ GELİRLERİ VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Yurt içi satışlar	1.249.314.508	456.453.060	1.919.027.366	334.978.408
Yurt dışı satışlar	1.669.149.115	598.244.154	1.320.083.887	577.717.751
Satış gelirleri (brüt)	2.918.463.623	1.054.697.214	3.239.111.253	912.696.159
Tenzil: Satışlardan indirimler ve iskontolar	(195.480.533)	(71.525.662)	(238.112.268)	(36.543.864)
Satış gelirleri (net)	2.722.983.090	983.171.552	3.000.998.985	876.152.295
Satışların maliyeti	(2.360.403.893)	(843.731.476)	(2.441.509.745)	(690.922.684)
Brüt kar	362.579.197	139.440.076	559.489.240	185.229.611

Satış adetleri:

	30 Eylül 2019			30 Eylül 2018		
	Yurt içi satışlar	Yurt dışı satışlar	Toplam satışlar	Yurt içi satışlar	Yurt dışı satışlar	Toplam satışlar
Traktör	6.893	11.905	18.798	15.136	10.322	25.458
Bıçerdöver	46	-	46	278	-	278
	6.939	11.905	18.844	15.414	10.322	25.736

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Ticari alacak ve borçlara ilişkin kur farkı gelirleri	125.785.243	18.845.312	335.734.874	235.392.969
Kredili satışlardaki vade farkı geliri	89.030.636	18.113.193	79.695.864	34.252.855
Şüpheli ticari alacak karşılığı iptali (Not 5)	2.155.350	469.854	1.050.374	467.286
Dava gider karşılığı iptali (Not 12)	1.690.547	50.820	147.359	-
Diğer gelirler	13.977.778	(1.269.872)	19.049.379	2.226.162
Diğer faaliyet gelirleri	232.639.554	36.209.307	435.677.850	272.339.272
Ticari alacak ve borçlara ilişkin kur farkı giderleri	(128.404.416)	(26.064.841)	(339.391.760)	(234.547.285)
Vadeli alımlarla ilgili finansman gideri	(70.405.743)	(20.190.113)	(73.497.865)	(30.274.449)
Dava gider karşılıkları (Not 12)	(1.989.333)	(482.487)	(2.208.990)	(993.000)
Şüpheli ticari alacak karşılık gideri (Not 5)	(1.569.308)	(119.644)	(812.759)	(812.759)
Diğer giderler	-	274.263	-	-
Diğer faaliyet giderleri	(202.368.800)	(46.582.822)	(415.911.374)	(266.627.493)

NOT 17 - FİNANSMAN GELİRLERİ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Kur farkı gelirleri	64.808.026	45.989.024	46.128.629	30.300.633
Faiz gelirleri	87.702.148	31.087.228	28.569.482	14.000.589
Finansal gelirler	152.510.174	77.076.253	74.698.111	44.301.222

NOT 18 - FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Kur farkı giderleri	(78.943.416)	(43.882.374)	(119.863.898)	(82.672.640)
Banka kredileri faiz giderleri	(204.031.283)	(65.744.178)	(128.396.552)	(55.840.924)
Diğer	(10.769.462)	(3.328.323)	(1.953.747)	(1.051.828)
Finansal giderler	(293.744.161)	(112.954.875)	(250.214.197)	(139.565.393)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket faaliyetleri, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır (2018: %22). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye’de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun’unun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40’tan %10’a çıkarılmıştır.

Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100’ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir. 2018 ve 2017 yılına ilişkin olarak yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplam üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kurumlar vergisi gideri	-	2.552.548
Tenzil: Peşin ödenen vergiler	(5.709.658)	(16.993.543)
Dönem karı vergi yükümlülüğü/ (Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar)	(5.709.658)	(14.440.995)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait toplam vergi giderinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Kurumlar vergisi gideri	-	-	(1.796.112)	11.828.203
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	404.281	(2.018.604)	(5.136.728)	14.945.365
Vergi gideri	404.281	(2.018.604)	(6.932.840)	(3.117.162)

Ertelenmiş vergiler

Şirket, ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini, finansal durum tablosu kalemlerinin Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca düzenlenmiş finansal tabloları ve yasal finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmeler sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülüklerinin) yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Maddi ve maddi olmayan varlıkların endeksleme ve faydalı ömür farkları	256.428.766	255.885.852	(56.414.329)	(56.294.887)
Kıdem tazminatı karşılığı	(36.925.264)	(34.199.225)	8.123.558	7.523.830
Garanti gider karşılığı	(33.443.252)	(49.833.148)	7.357.515	10.963.293
Dava gider karşılıkları	(7.180.500)	(6.881.714)	1.579.710	1.513.977
Ticari alacakların, borçların ve ilişkili taraflardan ticari alacakların tahakkuk etmemiş finansman gelirleri/giderleri net	10.248.187	1.520.485	(2.254.601)	(334.507)
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	586.042	(2.157.532)	(128.929)	474.657
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(31.258.257)	(29.814.310)	6.876.817	6.559.148
Satış primleri tahakkuku	(66.724.700)	(26.459.516)	14.679.434	5.821.094
Diğer gider karşılıkları	(19.085.699)	(2.047.491)	4.198.854	450.448
Yatırım teşviki vergi varlığı	265.248.893	265.248.893	79.574.668	79.574.668
Ertelenmiş gelir	(10.781.511)	(16.263.501)	2.371.932	3.577.970
Diğer	(9.974.149)	(40.606.184)	2.194.313	8.933.360
Ertelenmiş vergi varlığı			68.158.942	68.763.051

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlıklarının yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	68.763.051	69.507.884
Dönem karına yansıtılan	404.281	(5.136.728)
Diğer kapsamlı gelir/(gider) yansıtılan	(1.008.389)	15.678.325
30 Eylül	68.158.942	80.049.481

Cari dönem vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Vergi öncesi kar	43.199.880	172.862.872
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi gideri	9.503.973	38.029.832
Yatırım indirimi		(26.100.005)
Ar-Ge indirimi	(9.528.908)	(6.330.441)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	21.520	406.979
Diğer	(400.866)	926.475
Toplam vergi gideri	(404.281)	6.932.840

NOT 20 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Gelir tablosunda beyan edilen pay başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Pay başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Pay başına esas kazanç, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır. Şirket'in bir hissesinin nominal değeri 1 Kuruş'tur.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 - PAY BAŞINA KAZANÇ (Devamı)

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Dönem net karı	43.604.161	22.245.164	165.930.032	29.176.025
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	5.336.900.000	5.336.900.000	5.336.900.000	5.336.900.000
Pay başına kazanç (1 Kr nominal değerli 1 pay başına TL olarak)	0,0082	0,0042	0,0311	0,0055

Pay başına esas ve nispi kazanç arasında hiçbir dönem için herhangi bir fark bulunmamaktadır.

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirket Koç Holding ve CNHI Österreich tarafından müştereken kontrol edilmektedir. İlişkili taraflara ilişkin bakiye ve işlemler dipnotu, müşterek kontrol gücüne sahip şirketler ve bu şirketlerin grup şirketleri olarak gruplandırılarak sunulmaktadır.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içerisindeki ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraf bakiyeleri:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
a) Banka mevduatları ve krediler		
İlişkili taraf banka mevduatları:		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ("Yapı Kredi")	-	26.800.000
	-	26.800.000

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

b) İlişkili taraflardan ticari alacaklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Grup şirketlerinden ticari alacaklar		
CNHI International S.A ("CNHI International") (*)	150.218.353	139.441.701
CNHI Italy S.p.A ("CNHI Italy")	1.270.812	71.993
CNH Industrial Brasil Ltda ("CNHI Brasil")	1.015.089	1.759.612
Iveco Argentina S.A	117.477	3.108.842
Diğer	806.515	5.804.555
	153.428.246	150.186.703

(*) İlişkili taraflardan ticari alacaklar, Şirket'in yurtdışı satışlarının önemli kısmının CNHI International aracılığı ile gerçekleştirilmesi sebebi ile oluşmaktadır. Söz konusu alacaklar, iş anlaşmalarında belirlenen vadeler kapsamında düzenli olarak tahsil edilmektedir.

c) İlişkili taraflara ticari borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Koç Holding	1.436.060	4.132.096
Ortaklara ticari borçlar	1.436.060	4.132.096
Opet Fuchs Madeni Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Opet Fuchs")	13.623.740	8.868.393
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. ("Zer")	10.168.160	16.090.601
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. ("Koç Sistem")	1.870.484	6.535.691
Otokoç Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. ("Otokoç")	1.415.899	652.722
Akpa Dayanıklı Tüketim LPG ve Akaryakıt Ürünleri Paz. A.Ş. ("Akpa")	1.022.729	278.980
Setur Servis Turistik A.Ş. ("Setur")	797.186	603.119
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	451.338	572.203
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. ("Koçtaş")	139.563	450.066
Diğer	550.053	901.572
Grup şirketlerine ticari borçlar	30.039.152	34.953.347
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman gideri	(482.102)	(707.425)
	30.993.110	38.378.018

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

d) İlişkili taraflara kiralama işlemlerinden borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Otokoç	10.067.935	-
Zer	9.258.892	-
Diğer	866.146	-
	20.192.973	-

ii) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ve 2018 ara hesap dönemlerine ilişkin, ilişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

a) İlişkili taraflara yapılan ürün satışları

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Grup şirketlerine yapılan ürün satışları				
CNHI International (*)	1.692.866.988	638.841.846	1.336.075.133	620.642.816
CNHI Italy	10.371.916	2.157.627	10.465.387	3.540.112
CNHI Brasil	4.097.069	934.229	6.895.402	2.380.239
Iveco Argentina S.A.	953.007	-	15.532.623	1.974.521
Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O.	400.000	-	7.807.295	1.035.884
Diğer	4.973.140	332.220	5.284.009	3.631.625
	1.713.662.119	643.842.003	1.382.059.849	633.205.197

(*) Şirket, yurtdışı satışlarını önemli kısmı CNH International aracılığı ile gerçekleştirmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

b) İlişkili taraflara yapılan hizmet satışları

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Grup şirketlerine yapılan hizmet satışları				
CNHI International (1)	8.125.542	5.850.592	1.802.651	401.158
Otokar Otomotiv ve Savunma San. A.Ş. ("Otokar")	1.835.726	-	-	-
CNHI Italy (2)	1.630.303	607.493	2.316.082	21.826
CNH Industrial (India) PRI	796.113	-	777.340	777.340
	12.387.684	6.458.085	4.896.073	1.200.324

- (1) CNHI International'a verilen hizmetler mühendislik hizmeti, danışmanlık ve diğer çeşitli hizmetler ile ilgilidir.
- (2) CNHI Italy'e verilen hizmetler mühendislik hizmeti ve diğer çeşitli hizmetler ile ilgilidir.

c) İlişkili taraflardan yapılan mal alımları

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Grup şirketlerinden yapılan mal alımları				
CNHI International (1)	251.393.587	97.174.079	624.927.249	181.065.314
Opet Fuchs (2)	37.325.510	11.909.958	44.140.366	13.548.861
Koç Sistem	4.898.863	1.444.163	3.049.677	418.655
Zer	3.412.662	888.260	6.117.575	2.401.470
Akpa	2.519.156	838.929	3.619.684	1.046.789
Opet (2)	2.198.722	682.512	2.305.155	746.206
CNHI Industrial Italia SpA	878.552	677.762	4.515.309	456.224
CNHI India	691.929	582.486	1.319.668	52.221
Diğer	589.650	115.593	1.505.293	169.396
	303.908.631	114.313.742	691.499.976	199.905.136

- (1) Şirket, traktör, tarım makineleri, iş makineleri, motor ve yedek parça alımı yapmaktadır.
- (2) Şirket üretimde kullanmak üzere muhtelif yağ ve Şirket araçlarında kullanılmak üzere akaryakıt alımı yapmaktadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

d) İlişkili taraflardan yapılan hizmet alımları

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Ortaklardan yapılan hizmet alımları				
Koç Holding (1)	3.874.500	1.549.500	2.882.500	997.500
	3.874.500	1.549.500	2.882.500	997.500
Grup şirketlerinden yapılan hizmet alımları				
Zer (2)	55.096.618	19.124.545	71.089.629	20.587.324
CNHI International (3)	12.633.014	40.921	20.364.035	8.600.273
Eltek (4)	9.342.899	3.173.406	-	-
Setur (5)	5.510.174	903.091	6.559.988	447.313
Otokoç (6)	5.020.999	1.657.345	4.092.706	1.656.918
Ram Sigorta (7)	4.006.519	359.057	3.339.306	10.162
Koç Sistem (8)	3.388.168	(697.695)	6.642.436	2.863.218
Diğer	1.463.821	80.370	3.066.203	852.003
	96.462.212	24.641.040	115.154.303	35.017.211
	100.336.712	26.190.540	118.036.803	36.014.711

- (1) Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirket'e fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.
- (2) Zer'den alınan hizmetler güvenlik, temizlik, nakliye ve benzeri diğer hizmetler ile ilgilidir.
- (3) CNHI International'dan alınan hizmetler alınan mühendislik hizmeti, strateji geliştirme, aracılık ve danışmanlık ile ilgilidir.
- (4) Eltek'ten alınan hizmet, elektrik alımı ile ilgilidir.
- (5) Setur'dan alınan hizmetler genel olarak satış ve pazarlama faaliyetleri kapsamında alınan uçak biletleri ile konaklamalar ve yapılan çeşitli organizasyonlar ile ilgilidir.
- (6) Otokoç'tan alınan hizmet, Şirket araçlarının kiralama hizmetlerine ilişkindir.
- (7) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili taraf olmayan sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren hesap döneminde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.
- (8) Koç Sistem'den alınan hizmetler; destek kapsamında olup; genel olarak bilgisayarların bakım onarım, lisans yenilemelerini içermektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

iii) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ve 2018 ara hesap dönemlerine ilişkin ilişkili taraflarla yapılan işlemler ile ilgili finansal gelir ve giderler:

Grup şirketleri ile yapılan işlemlerle ilgili finansal gelir ve giderler

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz geliri				
Yapı Kredi	8.484.850	2.927.945	1.212.456	1.212.456
Toplam	8.484.850	2.927.945	1.212.456	1.212.456

iv) İlişkili taraflara ödenen temettüleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Koç Holding	-	112.500.000
CNHI Österreich	-	112.500.000
	-	225.000.000

v) 1 Ocak - 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 ara hesap dönemlerine ilişkin ilişkili taraflarla yapılan diğer işlemler:

Şirket üst düzey yönetim kadrosunu, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarını olarak belirlemiştir.

Şirket'in 30 Eylül 2019 itibarıyla yılında üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 9.286.113 TL'dir (30 Eylül 2018: 8.308.366 TL). İşten ayrılma dolayısıyla yapılan ödeme 320.350 TL (30 Eylül 2018: 1.067.181 TL) olup geri kalan tutarın tamamı kısa vadeli faydalardan oluşmaktadır.

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Şirket faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski, kur riski, makul değer faiz oranı riski, fiyat riski ve nakit akım faiz oranı riski, kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkilerinin Şirket'in finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır.

Risk yönetimi, Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde uygulanmaktadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT

ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

a) Piyasa riski

Kur riski

Şirket, yurt içi ve yurt dışındaki şirketler ile yabancı paraya dayalı ticari faaliyetlerde bulunması sebebi ve döviz cinsinden kullanmış olduğu uzun vadeli yatırım kredisiyle birlikte kur riskine maruz kalmaktadır. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan yabancı para aktif ve pasifler sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Şirket söz konusu kur riskini döviz pozisyonunu düzenli analiz ederek takip etmekte ve sınırlandırmaktadır.

Nakit Akış Riskinden Korunma Araçları

Türk Traktör'ün, yatırımlarının finansmanı için aldığı Avro cinsinden uzun vadeli kredileri, gerçekleşme olasılığı yüksek Avro cinsinden ihracat gelirleri nedeniyle maruz kalınan EUR/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak tanımlanmış olup; bu kapsamda, 15 Ekim 2016 tarihinden itibaren nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulanmaktadır. Söz konusu yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Nakit akış riskinden korunma kazanç/(kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmektedir. Bu kapsamda ilişkilendirilen kredilerin 30 Eylül 2019 itibarıyla tutarı 31.500.000 Avro'dur (31 Aralık 2018: 39.333.333 Avro). Özkaynaklarda muhasebeleştirilen kur farkı gideri vergi sonrası 45.665.859TL'dir (31 Aralık 2018: 53.579.549 TL).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Şirket'in yabancı para varlıklarının ve yükümlülüklerinin tutarları ile TL karşılık tutarları aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2019						
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	CHF	YEN
1.Ticari alacaklar	160.202.142	140.317	25.779.170	-	-	-
2.Parasal finansal varlıklar (banka hesapları dahil) (Not 3)	100.611.423	77.480	16.189.238	7.273	1.735	91.528
3.Diğer	-	-	-	-	-	-
4.Dönen varlıklar (1+2+3)	260.813.565	217.796	41.968.408	7.273	1.735	91.528
5.Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6.Diğer	-	-	-	-	-	-
7.Duran varlıklar (5+6)	-	-	-	-	-	-
8.Toplam varlıklar (4+7)	260.813.565	217.796	41.968.408	7.273	1.735	91.528
9.Ticari borçlar	108.379.643	1.495.958	15.612.918	45.015	-	90.132.941
10.Finansal yükümlülükler	178.352.749	-	28.842.867	-	-	-
11.Parasal olan diğer yükümlülükler	12.577.209	-	-	-	-	-
12.Kısa vadeli yükümlülükler (9+10+11)	299.309.601	1.495.958	44.455.785	45.015	-	90.132.941
13.Finansal yükümlülükler	192.195.840		31.081.545			
14.Uzun vadeli yükümlülükler (13)	192.195.840		31.081.545			
15.Toplam yükümlülükler (12+14)	491.505.441	1.495.958	75.537.329	45.015		90.132.941
16. Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	194.783.400		31.500.000			
17. Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu (16+18)	(35.908.476)	(1.278.162)	(2.068.922)	(37.742)	1.735	(90.041.413)
18.Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (8-15)	(230.691.876)	(1.278.162)	(33.568.922)	(37.742)	1.735	(90.041.413)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2018

	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	CHF	YEN
1.Ticari alacaklar	156.523.027	718.161	25.339.226	-	-	-
2.Parasal finansal varlıklar (banka hesapları dahil) (Not 3)	53.857.203	97.701	8.840.397	5.279	1.925	165.649
3.Diğer	-	-	-	-	-	-
4.Dönen varlıklar (1+2+3)	210.380.230	815.862	34.179.623	5.279	1.925	165.649
5.Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6.Diğer	-	-	-	-	-	-
7.Duran varlıklar (5+6)	-	-	-	-	-	-
8.Toplam varlıklar (4+7)	210.380.230	815.862	34.179.623	5.279	1.925	165.649
9.Ticari borçlar	110.841.294	1.131.311	15.124.885	106.801	-	273.545.061
10.Finansal yükümlülükler (Not 4)	67.712.459	-	11.232.989	-	-	-
11.Parasal olan diğer yükümlülükler	34.762.271	-	5.766.800	-	-	-
12.Kısa vadeli yükümlülükler (9+10+11)	213.316.024	1.131.311	32.124.674	106.801	-	273.545.061
13.Finansal yükümlülükler (Not 4)	351.512.444	-	58.313.279	-	-	-
14.Uzun vadeli yükümlülükler (13)	351.512.444	-	58.313.279	-	-	-
15.Toplam yükümlülükler (12+14)	564.828.468	1.131.311	90.437.953	106.801	-	273.545.061
16. Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	237.101.333	-	39.333.333	-	-	-
17. Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu (16+18)	(117.346.905)	(315.449)	(16.924.997)	(101.522)	1.925	(273.379.412)
18.Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (8-15)	(354.448.238)	(315.449)	(56.258.330)	(101.522)	1.925	(273.379.412)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler için Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu ithalat ve ihracat tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Toplam ihracat tutarı	1.669.149.115	598.244.154	1.320.083.887	577.717.751
Toplam ithalat tutarı	698.530.600	236.676.087	1.328.118.497	435.343.757

Şirket, başlıca Avro ve ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket'in sahip olduğu Avro ve ABD Doları cinsinden döviz pozisyonunun TL'nin yabancı paralar karşısında %10 değer kazanması ve kaybetmesi ve diğer tüm değişkenlerin sabit olduğu varsayımı altında dönem net kar/zararı ile özkaynaklar üzerindeki etkisi aşağıda belirtilmiştir:

30 Eylül 2019				
	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer (kaybetmesi)	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer (kaybetmesi)
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
ABD Doları net varlık sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(723.325)	723.325	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
ABD Doları net etki	(723.325)	723.325	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Avro net yükümlülük sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(20.757.678)	20.757.678	7.160.454	(7.160.454)
Avro riskinden korunan kısmı (-)	10.298.271	(10.298.271)	15.193.105	(15.193.105)
Avro net etki	(10.459.408)	10.459.408	22.353.559	(22.353.559)
Diğer'in TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Diğer net yükümlülük sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(545.712)	545.712	-	-
Diğer riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
Diğer net etki	(545.712)	545.712	-	-
Toplam net etki	(11.728.445)	11.728.445	22.353.559	(22.353.559)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2018				
	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer (kaybetmesi)	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer (kaybetmesi)
ABD Doları'nın TL karşısında %10				
değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
ABD Doları net varlık sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(165.955)	165.955	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
ABD Doları net etki	(165.955)	165.955	-	-
Avro'nun TL karşısında %10				
değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Avro net yükümlülük sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(33.912.522)	33.912.522	6.326.587	(6.326.587)
Avro riskinden korunan kısmı (-)	15.599.124	(15.599.124)	18.493.904	(18.493.904)
Avro net etki	(18.313.398)	18.313.398	24.820.491	(24.820.491)
Diğer'in TL karşısında %10				
değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Diğer net yükümlülük sebebi ile oluşan (gider)/gelir	(1.502.986)	1.502.986	-	-
Diğer riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
Diğer net etki	(1.502.986)	1.502.986	-	-
Toplam net etki	(19.982.339)	19.982.339	24.820.491	(24.820.491)

Fiyat riski

Şirket'in fiyat riskine maruz bırakacak, finansal aktifi bulunmamaktadır.

Faiz oranı riski

Şirket'in faiz oranına duyarlı finansal araçlarını gösteren tablo aşağıdaki gibidir:

Sabit faizli finansal araçlar		
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Vadeli mevduatlar (Not 3)	604.038.180	398.286.551
Banka kredileri ve tahviller (Not 4)	1.286.285.455	1.577.179.304
Kiralama işlemlerinden borçlar tahviller (Not 4)	30.607.818	-
Değişken faizli finansal araçlar		
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Banka kredileri ve tahviller (Not 4)	198.672.000	195.560.000

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Değişken faizli finansal araçlar için 30 Eylül 2019 tarihinde mevcut tüm para birimleri cinsinden olan faiz 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, değişken faizli kredilerden oluşan yüksek/düşük faiz gideri sonucu vergi öncesi dönem karı 1.439.498 TL (30 Eylül 2018: 1.345.846 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

b) Kredi riski

Finansal varlıkları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket, daha çok bayilerinden doğabilecek bu riski, belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak teminat tutarlarını sık aralıklarla güncelleyerek ve satılan traktörlerin mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterilerin finansal durumları, geçmiş tecrübeleri ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak gösterilmektedir (Not 5).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket’in maksimum kredi riskine maruz tutarı aşağıda sunulmuştur:

30 Eylül 2019						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defteri değeri	153.428.246	305.199.344	-	390.367	616.754.895	-
Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri						
Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	28.792.919	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)						
- Değer düşüklüğü (-)	-	50.961.232	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	(50.961.232)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)						
Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-
Azami kredi riskine maruz tutar (*)	153.428.246	333.992.263	-	390.367	616.754.895	

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 955.176.889 TL’dir. Ayrıca, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ve değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların hepsi teminat altındadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	31 Aralık 2018		İlişkili taraf	Diğer Alacaklar	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
	İlişkili taraf	Ticari alacaklar Diğer taraf				
Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defteri değeri	150.186.703	296.552.252	-	382.572	412.668.530	-
Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defteri değeri	-	1.985.081	-	-	-	-
Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defteri değeri						
- Vadesi geçmiş (brüt defteri değeri)	-	51.547.274	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(51.547.274)	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defteri değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-
Azami kredi riskine maruz tutar (*)	150.186.703	298.537.333	-	382.572	412.668.530	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 650.122.562 TL'dir. Ayrıca, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ve değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların hepsi teminat altındadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

c) Likidite riski

Likidite risk yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Şirket yönetimi kesintisiz likiditasyonu sağlamak amacıyla müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Şirket'e finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve de bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Şirket'in ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayri nakdi kredi limitleri belirlemektedir.

Sermaye risk yönetimi

Şirket'in ana hedefleri arasında yer alan ortaklarına getiri ve diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak için Şirket en uygun sermaye yapısını sürdürmeye çalışmakta ve bu şekilde Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlamaktadır.

Şirket, sermayeyi net finansal borç/toplam kaynaklar oranını kullanarak izlemektedir. Net finansal borç, finansal borçlar toplamının (uzun ve kısa vadeli finansal borçları içerir) nakit ve nakit benzerleri değerlerden düşülmesiyle hesaplanmaktadır. Bu oran net finansal borcun, finansal durum tablosunda bulunan toplam kaynaklara bölünmesiyle bulunur.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Toplam finansal borçlar	1.515.565.274	1.772.739.304
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 3)	(616.754.895)	(412.668.530)
Net finansal borç	898.810.379	1.360.070.774
Toplam özkaynaklar	699.037.079	651.857.722
Toplam kaynaklar	1.597.847.458	2.011.928.496
Net finansal borç/toplam kaynaklar	%56,25	%67,60

Finansal varlıkların makul değeri

Makul değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır.

Finansal varlıkların tahmini makul değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, makul değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, makul değeri belirlenebilen finansal varlıkların makul değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerlerin makul bedellerinin, kısa vadeli olmaları dolayısıyla, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Ticari alacakların iskonto edilmiş kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber makul değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmektedir.

Parasal yükümlülükler

Uzun ve kısa vadeli banka kredilerinin makul değerleri Not 4'te gösterilmiştir.

Ticari borçların, iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte makul değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmektedir.

NOT 23 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

.....